

ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ПРИРОСТУ НАСЕЛЕННЯ

**Крилова І.Г., кандидат економічних наук, доцент кафедри
економіки підприємств МНАУ**

В Україні, як і в кожному з її регіонів, існує демографічна криза, яка в першу чергу виявляється у перевищенні смертності населення над народжуваністю. Серед основних характерних рис сучасної демографічної ситуації в країні можна виділити наступні: систематичне зменшення чисельності населення та звужений режим його відтворення. Лише за період 2015-2020рр. чисельність населення України скоротилось на 1 млн осіб, та процес депопуляції лише поглиблюється. Отже, важливим та актуальним є дослідження та аналіз факторів впливу на формування загального приросту (зменшення) населення. На процеси відтворення населення мають вплив природний, міграційний, соціальний та економічний рух. Але слід відмітити, що основний суттєвий вплив здійснюють саме природний та міграційний рух. Природний рух населення є результатом процесів народження та смерті людей, міграційний виявляється в просторовому, механічному переміщенню населення з різних причин – політичних, економічних, релігійних (таблиця1).

Останній природний приріст населення України був у 1990р., після означеного періоду по сьогодні спостерігається природне зменшення, тобто щорічно населення помирає більше, ніж народжується.

Таблиця1

Формування загального приросту (скорочення) наявного населення
України (осіб)

Показники	1990 р.	2000 р.	2015 р.	2019р.
Природний приріст (зменшення)	+ 27600	- 373000	- 183015	-272297
Сальдо міграції	+ 78300	- 133600	+ 14233	+21512
Загальний приріст (зменшення)	+ 105900	- 506600	- 168782	-250785

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України [1,2]

Починаючи з 1994р. відбувається абсолютне щорічне зменшення населення. Як свідчать дані таблиці 1, в 1990р. в порівнянні з 1989р. спостерігається приріст наявного населення в обсязі 105900 осіб, на що мало позитивний вплив як природний так і міграційний приріст (74% загального зростання). В 2000р. в порівнянні з 1999р. чисельність населення зменшилась на 506600 осіб, на що суттєво вплинуло природне зменшення (74% загальної зміни), отже в 2000р. приросту населення не було як за рахунок природного зменшення, так і міграційного скорочення. Починаючи з 2005р. та по сьогодні лише міграційний приріст здійснює позитивний вплив на формування загального приросту населення. В 2019р. в країні населення померло більше, ніж народилось на 272297 осіб (або на 88%), при цьому на територію України прибуло більше ніж вибуло на 21512 осіб. Вплив природного та міграційного руху населення на формування його чисельності продемонстровано в таблиці 2.

Таблиця 2

Формування чисельності наявного населення України 2019р.

Показники	осіб
Чисельність наявного населення на 1.01.2019 р.	42 153 201
Загальний приріст (зменшення):	- 250 785
- природне зменшення	- 272 297
- сальдо міграції (міграційний приріст)	+ 21 512
Чисельність наявного населення на 1.01.2020 р.	41 902 416

Джерело: складено за даними Державної служби статистики України [1,2].

Чисельність наявного населення України за період 2019-2020рр. зменшилось на 250785 осіб або на 0,6%, на що суттєвий та основний негативний вплив мало природне зменшення населення.

Отже, підсумовуючи, зазначимо, що в Україні з 1991р. та по теперішній час відсутній природний приріст населення, а показники смертності

переважають над показниками народжуваності; з 1993р. спостерігається загальне скорочення населення; на формування загального приросту населення єдиний позитивний вплив здійснює міграційний приріст.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 3.04.2021).
2. Статистика населення України : офіційний веб-сайт. URL: http://database.ukrcensus.gov.ua/Mult/Dialog/statfile_c.asp(дата звернення 3.04.2021).

ВПЛИВ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

**Кушнір О. В., здобувач вищої освіти групи МЕН 3/2
Миколаївський національний аграрний університет**

Одним з найважливіших елементів виробництва та реалізації продукції є функція підприємства. Функцією підприємства є головним чином управління підприємством, яке є трудовим ресурсом підприємства. Це пов'язано зі швидким розвитком взаємозв'язку між виробничою системою та ринком. Якщо немає вибору мети, визначення організаційних потреб та розумного розподілу трудових ресурсів, ефективна робота підприємства неможлива [1].

Трудові ресурси - це основні ресурси кожного підприємства, і їх якість та ефективність значною мірою залежать від результатів та конкурентоспроможності його діяльності. Термін "трудові ресурси" використовується для опису працівників підприємства як одного з елементів ресурсного потенціалу підприємства [2].

Трудові ресурси та їх формування є способом ефективного використання засобів виробництва, тому від них залежить підвищення